

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. V. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](#)

rationem ex Matre, vel alio modo; nam omnes haec veritates sunt necessariae. Dein videt per scientiam medianam, quod si crearet Adamum, eique posteriorum voluntates alligaret, atque has gratias conferret, ille physice, & posteri moraliter peccarent. Videlicet, quod si mitteret Christum, sive passibilem, sive impassibilem, hic statim sua merita, sive passionis, & mortis, sive alia, oblaturus esset pro Matre, ut sic redimeretur a pacto, & alligatione ad voluntatem Adami.

322. His, & similibus scientiis suppositis, potuit DEUS per unicum virtualiter indivisibile decretum (quod tamen nos ob nostri intellectus imperfectionem in plures formalitates distinguimus) potuit, inquam, DEUS omnia, & inter haec redempcionem B. Virginis, optimè decernere. Et quidem in systemate eorum, qui tenent, Christum non fuisse venturum, si Adam non peccasset, potuit ita decernere: *Volo condere mundum, & in eo producere Adamum, ex quo volo nasci tot homines usque ad finem mundi: at ex his volo alligare ejus voluntati, in ordine ad seruandum preceptum de non comedendo ex arbore scientie boni, ac mali, voluntatem borum determinatè posteriorum* (nam DEUS omnes numeros habet, quos nasci usque ad finem mundi vult, & hinc omnes determinatè alligavit: in eo tamen numero B. Virgo non fuit) *volo insuper Adamo conferre has gratias, & permettere ejus lapsum: ad quem reparandum volo mittere Christum passibilem, ut sua morte, ac passione, dignam satisfactionem præstet, & hominem superabundanter redimat: volo autem eum nasci ex Matre, quamvis sine patre: banc autem ejus Matrem, nascituram ex parentibus ordinaria via, tamen ex meritis passionis, ac mortis Filii, mibi ab isto pro Matre offerendis, volo eam non esse inclusam in pacto, atque adeo immunem ab originali peccato, ac ejus contrabendi proximo debito.*

323. Qui autem tenent Christum venturum fuisse, etiam Adamo non peccante, pri-mam formalitatem decreti hanc ponunt: *Volo mittere Christum, & ad ejus gloriam etiam condere Adamum &c.* dein reliqua, ut in priori decreto. Nec est absurdum, per idem decretum Christum bis attungi, vel bis decerni, prima formalitate decreti præcisiva ab impassibilitate, & passibilitate, item a modo mittendi per Matrem, vel alia via: dein altera formalitate, non præcisiva; haec enim imperfections non sunt in decreto, sed in imperfecto nostro modo explicandi; quia intellectu postea arduo clare non potest ista exponere.

Qui volunt, etiam B. Virginem jam decretam fuisse ante Adamum, debent duas primas formalitates decreti sic ponere: *Volo mittere Christum, nasciturum ex Matre: unde volo propter ipsum producere B. Virginem: propter ipsam autem, & Christum volo producere Adamum &c.* Tantum opus est, novam admittere in nostro intellectu præcisionem, in eo, quod secunda formalitas præcindat adhuc a pacto cum Adamo, inclusione, vel exclusione B. Virginis: unde per illam formalitatem B. Virgo nequidem fuit formaliter exempta a pacto, sicut Christus nondum remotus ab impassibilitate. Et sic ex hucusque explicatis habetur, quod vi decreti, quod modo in hac providentia datur, B. Virgo

non exempta fuisset a peccato originali, nisi ex meritis passionis Christi, quæ per posteriorem formalitatem attinguntur: adeoque per ista exempta, vel præservativè redempta fuerit, quod erat ostendendum. In his autem decretis prorsus nihil est repugnans, aut indignum DEO, & quocunque eorum posito, facile intelligitur, quomodo B. Virgo fuerit, ex meritis mortis Christi, præservativè redempta a peccato, & debito ejus proximo; non tamen a remoto; quia non fuit exempta a communi modo generandi, a quo tamen exemptus fuit Christus.

ARTICULUS V.

Solvuntur Objectiones.

324. **O**b. 1. variis Scriptura locis dicitur, omnes peccasse originiter: ergo etiam peccavit Beatissima Virgo. ant. prob. sic juxta editionem 70. interpretum Job. 14. v. 4. habetur: *Nemo mundus a sorde, neque infans, cuius est unius diei vita. Ad Rom. 3. v. 23. Omnes peccaverunt, & gerent gloria DEI. Ad Rom. 5. v. 12. Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt. & v. 18. Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem: sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vita. rursus 2. Cor. 5. v. 14. Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt. & 1. Cor. 15. v. 22. Sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.* Resp. dist. antec. Dicitur peccasse omnes in sensu accommodo, conc. antec. in sensu strictissimo. neg. ant. & conseq.

Ut Suarez, & alii docent, generales istæ locutiones non sunt strictissime sumenda, ita, ut nullam patientur exceptionem; alias B. Virgo etiam deberet dici actualiter peccasse, quod est fallum; nam Jacobi 3. v. 2. dicitur: *In multis offendimus omnes.* Unde textus isti optimè accipiuntur in sensu accommodo, sive cum aliqua exceptione, & privilegio Matris Divinæ, ut ait S. Anselmus apud Cornelium in 2. ad Cor. c. 5. Quia tamen B. Virgo contraxit debitum remotum, hinc jam indigebat redempcione Christi: & in hoc sensu latiori, potest ei utcumque accommodari S. Pauli comparatio, vel argumentatio, quanquam non omni eodem modo, quo aliis hominibus. videatur num. 307. Dein, licet omnes, qui peccaverunt in Adam, redempti sint, non tamen omnes, qui redempti sunt, peccarunt in Adam; Eva enim non peccavit in Adam, sed ante ipsum.

325. Ob. 2. SS. PP. docent, omnes omnino homines fuisse lapsos per culpam originalem: ergo. Confirm. 1. Idem docent Concilia: ergo. Confirm. 2. SS. PP. communiter docent, B. Virginem fuisse baptizatam, vel a Christo, vel a S. Petro: ergo peccavit etiam ipsa originaliter. Confirm. 3. Angelicus est nobis omnino oppositus: ergo. Resp. neg. ant. Satis, superque ostendimus, plures ex SS. Patribus nobiscum sentire: & forte vix unus, aut alter, & nec isti omnino aperiunt, sunt in sententia opposita; quod ideo fieri

fieri potuit; quia olim sententia pia nondum erat adeò nota, ac nunc: nec Ecclesia Romana tantos favores ei exhibuerat. Adde, Patrum dicta sepe non omnino universaliter accipi posse; cum sepe etiam actualibus peccatis omnes maculatos dicant, ut observat Suarez tom. 2. in 3. p. disp. 3. sec. 5. s. Sexto que.

Quare nec illud, quod S. Augustinus dicit l. 1. de nupt. & concupis. c. 12. nempe, omnem carnem, quæ ex concubitu nascitur, esse carnem peccati, prorsus ita universaliter accipendum est, ut etiam id de B. Virgine intelligendum sit; cum ipsam à peccato omni clarè excipiat, ut patet ex ejus verbis num. 311. citatis: nisi cum quibusdam dicere velis, per carnem peccati non intelligi peccato infectam, sed aliquid aliud, quod tamen necdum satis explicatum videtur. Ceterum hoc spectat dictum S. Ludovici Bertrandi, quod refert Gormaz de incarnat. num. 851. Omnes antiqui Patres, si modo viverent, dicerent, scriberentque id, quod nos sentimus, de immaculata Virginis Conceptione. Certè, si viderent, toti Ecclesiæ celeberrimam esse Immaculate Conceptionis solemnitatem, si viderent tot Bullas Pontificum, tot Academiarum juramenta &c. absque ullo dubio, si fuissent in opposita sententia, eam mutarent.

326. Ad 1. confirm. neg. antec. nam ut Scripturarum, ita & Conciliorum, generales locutiones intelligenda sunt cum exceptione, ut satis patet ex Tridentino, quod *seff. 5. decreto de peccato originali* sub finem addit: *Declarat tamen hac ipsa sancta Synodus, non esse sue intentionis, comprehendere in hoc decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam, & Immaculatam Virginem Mariam &c.* Quibus verbis, ait Suarez, Concilium significat, B. Virginem, nec comprehendi in generalibus locutionibus aliorum Conciliorum, vel Scripturarum; nam est eadem fides, & doctrina Scripturarum, & omnium Conciliorum: nec comprehendi potest ab uno, quod ab alio excipitur. Adde ex eodem Eximio, has locutiones, sive Scripturæ, sive Conciliorum, posse etiam significare, solum Christum esse ex se exemptum: sicut scilicet solus DEUS dicitur habere immortalitatem, aut esse bonus, quamvis creaturæ etiam ex DEI beneficio possint esse tales. Adde, ut advertit idem Suarez, Concilium Millevitanum cap. 2. loqui etiam de nativitate, adeoque ad B. Virginem extendi non posse.

Ad 2. confirm. neg. conseq. nam baptimus etiam potest impendi lis, qui non habent originales peccatum, ut patet in adultis, cum contritione ad eum accidentibus: item in Apostolis, qui jam in circumcisione erant ab eo liberati. Unde primarius finis baptismi est conferre gratiam, ex se remissivam peccati originalis, & actualis, characterem, & capacitatem ad reliqua sacramenta: forma autem non significat necessariò ablutionem internam actualēm absolutam à peccatis, sed tantum sub conditione, si adfert: imo etiam, si adfert peccata, seu maculae, non debent necessariò actu ablui, ut patet in eo, qui fictè accedit ad baptismum.

327. Ad 3. confirm. Resp. me non ignorare, afferri ex Angelico loca complura, quæ nostræ sententiæ minimè favent. Ea videre po-

teris apud Ssondratum in Innocentia vindicata s. m. Sed scio etiam, afferri ex eodem S. Doctore n. 312. Insuper graves authores dicunt, S. Doctorem in c. 5. epistol. ad Rom. sic scripsisse: Omnes in Adam peccaverunt, una excepta B. Virgine, quæ nullam contraxit maculam originalis peccati: quæ verba saltem olim in antiquissimo codice Bibliothecæ Sfortianæ inventa, & Urbano VIII a. 1625. exhibita fuisse dicuntur. Esti autem in communib[us] exemplaribus, non inveniuntur hic textus, extat tamen in omnibus ille, quem citavimus num. 312. qui latius clarus est; unde saltem mens Angelici non est adeò certa. Dein neque adeò certum est, an non S. Thomas, dum ait, omnes peccasse in Adam, tantum intelligat, contraxisse qualecumque debitum peccandi; ut eum explicat insignis Dominicanus Johannes à S. Thoma tom. 1. in 1. p. disp. 2. proemiali de approbatione doctrine S. Thomæ. a. 2. ubi pro sua opinione citat plures: imo Angelicus scribitur, è celo apparens se ipsum ita explicat Episcopo Patavino, de quo vide num. 316.

Adde, quod verba S. Thomæ in rigore acceptari non possint; nam 1. 2. q. 81. a. 3. in corp. vult, secundum fidem Catholicam firmiter tenendum, quod ibi docet de peccantibus in Adamo. Rursus in 4. dist. 43. q. 1. a. 4. questione, 1. ad 3. ait esse erroneous dicere, scilicet oppositum ei, quod ibi habet de originali peccato. Unde, si verè, & propriè afferret, neminem præter Christum, adeoque neque B. Virginem, peccato originali stricte sumpto caruisse, planè inferret censorum severissimam sententia p[ro]p[ter]a, cui tot Pontifices summè favent, una cum Tridentino, ut patet ex dictis. Quare malim, S. Doctoris verba aliquanto minus propriè accipere, quam ei opinionem, sententiæ tam p[ro]p[ter]a contrariam, attribuire. Quodsi tamen omnino immobiliter contendas, Doctorem Angelicum nobis esse oppositum, dicam cum S. Ludovico Bertrando ex Ordine S. Dominicæ apud Gormaz, de incarnati. n. 851. etiam Angelicum cum aliis Patribus, si modo viveret, & scriberet, aliter, & id, quod nos dicimus, sensurum, & scripturum.

328. Ob. 3. SS. Patres dicunt, neminem pati mortem, nisi, vel pro suo peccato, vel pro alieno, pro quo satisfaciat: sed B. Virgo est mortua, & non pro alieno: ergo pro suo peccato. Confirm. S. Pius V. sustulit olim Officium proprium Conceptionis; quia in eo dicebatur B. Virgo immaculata, & præservata: ergo. Resp. neg. ait: em neq[ue] quod multi Patres hoc dicant, & item intelligendo peccatum strictè dicunt; nam utique pro nostra sententiæ sunt multi SS. Patres: alii autem ut plurimum non adeò examinârunt hoc privilegium B. Virginis.

Si autem quaras, cur igitur B. Virgo passibilis fuerit, imo mortua, si peccatum non contraxit? Resp. Mors per se fuisset naturalis homini, etiam non peccanti; alias enim non fuisset, cur DEUS statuisset in medio paradyphi lignum vitæ, quod vitam semper conservaret: nec etiam fuisset ratio damnandi propositionem 78. Baij. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditio: adeoque mors non fuit necessariò pena: fuisset ea tamen impedita in statu justitiæ originalis: alio modis

modo non debuit impediri in B. Virgine: sed, si non est impedita in Christo, ob redemptionem nostram, ita neque fuit impedita in Beatisse, ma Virgine, ob alias rationes.

Unde, quando Concilia, & Patres, videntur negare, mortem fuisse homini naturalem, vel ex necessitate naturae secutam, tantum loquuntur de necessitate, etiam stante gratia originali, & solùm negant, quod mors tunc non fuisse impedienda. Addit, mortem in Virgine non fuisse peccatum, nec indecentiam ullam attulisse, sed pointus fuisse occasionem meriti majoris, serviisse etiam ad maiorem similitudinem cum Christo. Addit quidam recentior, B. Virginem mortuam fuisse, ne putaretur ab hereticis Dea. Neque ex morte potest inferri admissum peccatum; cum enim, etiam eo remisso, maneat mors, non haber cum peccato necessariam connexionem. Ad confirm. neg. conseq. S. Pius V. id non fecit video, quod falsi aliquid in eo Officio contineretur: sed quia voluit omnia revocare ad antiquum modum. Postiores autem Pontifices, maximè Paulus V. & Alexander VII. plurima in favorem immaculata Conceptionis statuerunt, & Officium ejus horis Canonicis inseruerunt.

329. Ob. 4. contra 2. conclus. Si Adam non peccasset, Christus Matrem non habuisset: ergo B. Virgo non fuit intenta ante Adamum: prob. antec. tunc Christus non venisset infans, sed ut homo perfectus, qualis fuit Adam: ergo. Confit. B. Virgo juxta nos fuit exempta à lege, seu pacto cum Adamo; sed nemo eximitur à lege, nisi prius ei fuerit subjectus: ergo B. Virgo fuit pacto subjecta, vel ei inclusa, adeoque non fuit intenta ante Adamum, & pactum cum ipso initum. Resp. 1. Si etiam B. Virgo ante Adamum non fuisse intenta, tamen potuisset non fuisse in pacto inclusa, ut patet ex systemate eorum, qui volunt, Christum non fuisse venturum, si Adam non peccasset: itemque ex decreto priori, in systemate etiam eorum, juxta quos Christus venisset, etiam Adamo non peccante.

Responderi quoque potest 2. neg. antec. ad prob. neg. antec. quod etiam Suarez negat tom. 2. in 3. partem disp. 1. sec. 3. potuisset enim DEUS fieri homo immortalis, non in statu gloriæ, sed in eo, quo alii tunc homines nascerentur; decere enim potuit, Christum esse viatorem cum conditione corporis, statui hominum accommodata, ut illis mereretur, & suo exemplo viam ad beatitudinem demonstraret. Ad confirm. dist. mi. nemo eximitur à lege, nisi sit subjectus, saltem conditionate. conc. mi. absolutè subjectus neg. mi. & conseq. Fuit autem B. Virgo conditionate saltem legi subjecta, vel pacto inclusa, quatenus in hoc inclusa fuisset, nisi ex meritis Christi exempta fuisset.

330. Ob. 5. Si B. Virgo fuit decreta, vel intenta ante Adamum, venisset ipsa, etiamsi Adamus non futurus fuisset: imò nec mundus: hoc est incredibile: ergo. Confirm. Ista intentio B. Virginis, & ejus exemptio, non habet fundamentum in Scripturis: ergo gratis assertur. Resp. neg. ma. saltem quoad id, quod venisset B. Virgo, etiamsi mundus non fuisset conditus: & quero ab adversariis, si Adamus juxta ipsos fuit prius decretus, an venisset, etiamsi nullus aliis homo securus fuisset? Scilicet, saltem in hac providentia, non videtur DEUS voluisse Christum, vel B. Virginem, vel Ada-

mum solum, sed istos primò, & alios propter ipsos producere, qui ideo posterioribus decreti formalitatibus sunt intenti. Sic etiam rex intenditur primò, non tamen intenditur, ut sit ipse solus, seu, etiam nullus existat subditus. Ad confirm. neg. antec. Exemptionem B. Virginis sufficienter ex Scripturis ostendimus in probationibus, & figura in Eschere præcedens sat bene eam adstruit. Quod spectat ad intentionem B. Virginis ante Adamum, quamvis ea à nobis positive non adstratur, tamen à suis auctoribus valde bene probatur ex Prov. 8. v. 22. Dominus posset me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio. Ab aeterno ordinata sum, & ex antiquis, antequam terra ficeret. item ex Ecclesiastici 24. v. 14. Ab initio, & ante secula creata sum. Quæ verba, licet primariò intelligi debant de Christo, tamen etiam ab Ecclesia attribuuntur B. Virginis: cùmque Beatissima Virgo non fuerit ante secula possessa, creata, ordinata, in executione, debent ista intelligi de intentione: atque adeò ipsa in intentione DEI alias creature, etiam Adamum, præcessit.

331. Ob. 6. Si quis accepisset foeminam in servitutem, cum expresso tamen pacto, ne proles, ex ea nascitura, sit serva: postea autem alius candem foeminam ex captivitate redimere, hic quidem esset Redemptor foemina, non vero proles ejus: sed ita se haberet B. Virgo juxtanos; cùm expressè esset excepta à pacto cum Adamo, & transfusione maculae in illam: ergo Christus non esset ejus Redemptor, quod dici non potest ex n. 307. Resp. dist. ma. si talis non prius etiam dedisset pretium, pro hoc ipso, ut proles non sit serva. conc. mai. si pro hoc ipso etiam dedisset pretium neg. ma. (tunc enim esset Redemptor præservativus proles) & dist. sic min. neg. conseq. nam Christus pro hac ipsa exemptione Matris suæ pretium dedit. Nec dicas, Christum pro solis in Adamo lapsis dedisse pretium, juxta illud Matb. 9. v. 12. Non est opus valentibus medicus, sed male habentibus; nam hoc intelligi debet de medico reparativo, non vero de præservativo, qui utique sàpe etiam valentibus necessarius est, ad valetudinem conservandam.

332. Ob. 7. Si B. Virgo fuit ex meritis Christi exempta à pacto, tunc, si Christus pro ea non obtulisset sua merita, fuisset ipse auctor originalis peccati in ea: sed hoc est absurdum: ergo. Resp. neg. ma. tam parvum enim Christus tunc fuisset auctor peccati in Matre, quā parvum est auctor in nobis, quos non exemit; quia tunc tantum non impeditiviter peccatum: causa autem fuisset Adamus, & voluntas B. Virginis alligata voluntati Adami. Ex hac occasione nota, quod, quando dicitur DEUS iniisse pæcum cum Adamo, de transfundenda justitia, vel macula originali, non eodem modo intelligenda sit hæc propositio, de justitia, vel gratia, & de macula, seu peccato; nam illam DEUS posse è transfundisse, & in hominibus produxisse: non ita maculam, quam non positivè, sed tantum negativè, & analogicè transfundit, hoc est, non impeditivit.

333. Ob. 8. Si Beatissima Virgo non fuit inclusa in pacto cum Adamo, tunc neque habuisset gratiam originalem per Adamum: hoc autem dici non potest: ergo. Respondent 1. aliqui, negando minorem cum gravissimis, ut ajunt, auctoribus, dicuntque, quod, et si B. Vir-

go gratiam non habuisset dependenter ab Adamo, sufficienter illam habitura fuisset aliâ viâ ex meritis Christi, scilicet ratione electionis in Matrem Divinam. Et sane, cùm Beatissima Virgo incomparabiliter plus gratia esset receptura, quâd Adam, in d., cùm futura esset hujus, & omnium Sanctorum Regina, difficile videtur, quòd quoad primam gratiam debuerit ab illo dependere.

Resp. 2. in forma dist. ma. B. Virgo non habuisset gratiam originalem per Adamum, vi præsentis decreti, & in hac providentia, conc. mai. vi alterius decreti, & in alia providentia: subdist. si probetur, quòd B. Virgo eam gratiam necessariò debuisset habere per Adamum. neg. ma. si id non probetur, uti difficulter probabitur. conc. ma. & dist. proportionaliter min. neg. conseq. Decretum, quod nunc datur, cùm jam supposuerit scientiam medium de lapsu Adami, non decrevit gratiam derivandam ab Adamo in illum hominem, quamvis DEUS, si prævidisset Adamum non lapsurum, per aliud decretum gratiam ab Adamo in posteros derivandam decrevisset: & si in eo casu etiam B. Virgo debuisset recipere primam gratiam dependenter ab Adamo, tunc etiam ejus voluntas ipsius voluntati probabilius alliganda fuisset: ex quo tamen non sequitur, eam etiam modo alligatam fuisse. Et potuisset utique DEUS velle eam alligare in circumstantiis favorabilibus, non autem in odiosis, seu noxiis; sicut rex potest subditum aliquem velle frui favoribus communibus, non vero premi oneribus communibus.

334. Ob. 9. Si B. Virgo non fuit inclusa in pacto cum Adamo, non potest explicari, quid factum fuisset, si DEUS in primo instanti conceptionis, seu animationis, gratiam illi non infudisset: sed hoc debet explicari: ergo, prob. ma. non potest explicari, an tunc habuisset privationem gratiae, an tantum puram ejus negationem: ergo, prob. ant. si dicatur primum, tunc habuisset peccatum originale, saltem juxta multos auctores, juxta quos id peccatum stat in privatione gratiae: ergo antecedenter jam habuit debitum proximum; quia fuit obnoxia huic privationi gratiae: si autem dicatur secundum, tunc B. Virgo relicta fuisset in statu pure naturae, quod dici non potest in hac providentia, in qua omnes homines sunt elevati ad statum gratiae: ergo ista exceptio à pacto defendi non potest. Confirm. Si B. Virgo fuit exempta à pacto, tunc, etiamsi gratia ei data non fuisset, tamen non contraxisset peccatum originale: ergo gratia collata non fuit præservativa ab illo peccato: ergo non est ex meritis Christi ab eo peccato præservata, consequenter neque redempta.

335. Resp. neg. suppositum ma. cùm enim DEUS in hac providentia omnem hominem elevaverit ad statum gratiae, adeoque negotio gratiae sit in homine privatio: cùm insuper à Christo per merita sua, impetrata fuerit Ma. excepit à pacto, non qualiscunque, sed conjuncta cum infusione gratiae, & quæ exceptio tenderet in hunc finem, ut B. Virgo remotior esset à carentia gratiae, seu à debito proximo eâ carendi, non potuit DEUS in hac providentia gratiam B. Virgini non infundere; alias enim eo ipso Christi merita non acceptasset. Si autem quereras, quid in alia providentia factum fuisset, in qua homo mansisset in statu pure naturae, de-

bes prius determinare, an in illa etiam Christus venisset, & quid tunc pro Matre petrasset, vel non: quibus positis, non erit valde difficile, etiam hoc determinare. Interim in ordine ad hanc quæstionem non sumus valde solliciti de alia providentia, præsertim tali, in qua non detur elevatio naturæ ad statum gratiae.

Ad confirm. neg. antec. vel ejus suppositum; quia, si B. Virgini non fuisset collata gratia, etiam non fuisset exempta à pacto; Christus enim utrumque indivisim à Patre petrisset, ac impetravit, & DEUS etiam utrumque indivisim decrevit: hæc quoque gratia B. Virgini, ex meritis Christi collata, fuit formaliter ejusdem Dei pars præservativa à privatione gratiae: quæ privatio (ersi in ipsa non stet ratio peccati originis, ut diximus) tamen est effectus hujus, & macula quædam animæ, qua eriam debuit removeri à B. Virgine, & formaliter removetur per ipsam gratiae collationem. Neque dicas, juxta nos B. Virginem liberatam fuisse à peccato, & ejus contrahendi debito, per gratiam purè extrinsecam, scilicet per benevolum decretum DEI; nam, licet formaliter per hoc decretum exempta fuerit, seu liberata à pacto, tamen simul vi ejusdem decreti, gratia ipsi collata est, & impedita privatio: non minitus, ac quando alii hominibus remittitur peccatum per infinitum gratiae: & ut gratia in aliis hominibus est forma justificativa, & delictiva peccati, ita quoque in B. Virgine est forma justificativa, & præservativa à peccato: de qua re vide dicta n. 292,

336. Ob. ultimò. Ex nostris principiis queretur, quòd B. Virgo neque contraxisset debitum remotum peccandi: hoc autem est nimis: ergo, prob. ma. potest enim juxta nostrum modum arguendi dici, quòd non deceat Matrem DEI ulla, etiam tantum remota necessitas, seu debitum peccandi in Adamo: ergo. Confirm. 1. B. Virgo fuit miraculosè genita, ex sterilibus parentibus: ergo non descendit via naturali ex Adamo: ergo non contraxit illud debitum. Confirm. 2. Si ideo contraxit debitum remotum; quia, si non fuisset electa in Matrem DEI, fuisset inclusa in pacto, tunc etiam Christi humanitas contraxit debitum remotum, adeoque etiam DEUS per communicationem idiomatum poterit dici, id debitum contraxisse; quia, si illa humanitas non fuisset assumpta, sed ut alius purus homo, ex Adamo fuisset progenita, etiam in Adamo peccasset: de Christo autem dicere, quòd habuerit debitum remotum peccandi, est profus absurdum: ergo. Confirm. 3. Angeli non habuissent hoc debitum remotum: ergo nec Angelorum Regina.

337. Resp. Majorem admittit recentior Scientia: sed planè contra torrentem auctorum, nec videtur in ejus sententia posse ostendī, quomodo B. Virgo sit à Christo propriè redempta; si enim nullum habuit periculum, incurriendi maculam, tam parum est redempta per Christum à peccato originali, quâd parum Angeli, qui ab hoc per illum nullo modo redempti sunt: quamvis enim dicatur, eos gratiam à Christo, & per ejus merita accepisse, & sic aliquo modo dicatur Christus Angelorum Redemptor à S. Bernardo serm. 22, in Cantic. non tam potest dici, Christus redemisse Angelos à peccato originali Adami; quia scilicet nullum habuissent ejus incurriendi debitum: ergo nec posset di-

et quod B. Virginem ab eo peccato redemerit.

Dicere autem, quod Christus B. Virginem non redemerit ab originali peccato, esset afferere aliquid, omnino contrarium sensui communis fideliū, expresso in Bulla Alexandri VII. citata n. 315, in qua dicitur, sensum fideliū esse, Beatisissimam Virginem fuisse speciali DEI gratia, intuitu meritorum Christi, à macula peccati originalis preservatam, quia etiam in oratione, sub finem Officii parvi immaculata Conceptionis apposita, dicitur: Ex morte filii tui previsa, eam ab omni labore preservasti; unde Suarezio tom. 2. in 3. p. dist. 3. sed. 2. videtur non cariturum errore, si quis affereret, B. Virginem non esse ab originali labe redemptam. Quare neg. ma. ad prob. neg. ant. quia non est ulla moralis indecentia pura creature, quod nascatur viā ordinariā ex parentibus: econtra autem oppositum videtur minorem dignitatem Christi; sic enim non est univeralis redemptor omnium hominum, qualis tam ab omnibus dicitur, & quidem non tantum omnium in sensu accommodo, sed omnium strictè loquendo; sic enim accipiuntur textus Scripturæ, & Patrum, à fidelibus, ut dictum n. 307.

338. Ad 1. confir. neg. conseq. Per viam ordinariam intelligitur, ex duobus parentibus, & ex semine masculino: non autem intelligitur exclusio miraculi; alias etiam S. Joannes Baptista, & S. Franciscus de Paula, & plures alii, qui miraculosè ex sterilibus parentibus nati sunt, debuissent carere peccato originali. Ad 2. confirm. Syllogismus non est in forma; non enim purificatur conditio, ut patet consideranti; si autem purificaretur in minore, hoc est, si diceretur: sed ideo contraxit &c. dist. min. præcideo. neg. min. simil etiam ideo; quia per viam ordinariam fuit genita ex Adamo. conc. min. & neg. conseq. Humanitas Christi autem non fuit ita genita; unde de facto hæc humanitas debitu etiam remotum non habuit. Si autem in alia providentia non fuisset assumpta, & per viam ordinariam generata, potuisset debitum remotum, vel etiam proximum habere.

Ad 3. confirm. Quare non etiam dicitur B. Virgo esse purissimus spiritus, vel naturæ altioris, quam alii homines? in forma neg. conseq. Angeli, utpote purissimi spiritus, non potuerunt ita nasci ab Adamo, & consequenter non potuerunt includi in pacto, quod præcisè posteros Adami spectabat. At vero B. Virgo ita nata est: &, ut communis fidelium sensus habet, ipsa fuit præservata per speciale privilegium ab originali labe: quod ipsum innuit, eam habuisse periculum, saltem remotum, incurriendi illud peccatum.

ARTICULUS VI.

339. Quidam fuerit peccatum primorum parentum.
Resp. Si queritur de actu extero ultimo, fuit comestio pomi, de arbore scientia boni, & mali: & hoc in sensu literali accepitum esse, omnes SS. Patres clamat cum Ecclesia, & communi interpretum Scripturæ consensu; sicut etiam omnes convenient, quod paradisus fuerit verè locus in terra. Et hinc SS.

Patres graviter invehuntur in Origenem, qui voluit, ista omnia tantum metaphorice intelligi, de qua re videatur Bellarm. tom. 4. controv. 1. l. unico de gratia primi hominis c. 10.

Qualis autem fuerit arbor illa, controvertitur. A DEO vocata fuit arbor scientia boni, & mali, occasione eventus futuri, vel prævisi, ut censem Tostatus, Rupertus, Pererius; quia scilicet dæmon erat prævisus, promissurus Evæ scientiam boni, & mali, ex illius fructu comeſtione. Reipsa autem fuit, vel juxta Theodoretum, & alios, arbor fucus; quia statim post comeſtionem fructus prohibiti subditur Gen. 3. v. 7. Confuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizomata: vel juxta alios arbor malus, juxta illud Canticorum 8. v. 5. Sub arbore malo suscitavi te: ad quem tamen textum responder Cornelius, & verè, quod malus sit nomen genericum, quodque omnes fructus, habentes tenuem corticem, veniant nomine malorum, adeoque etiam fucus. vide Cornel. in Gen. 2. v. 9. ad verba. Lignumque scientia boni, & mali.

340. Sed non est hoc, quod hic possit petiū; nam queritur potius, quinam fuerit motus primus malus in protoparentibus; cùm plures concurrent (quanvis teste Oviedo: in 1. 2. tr. 6. controv. 9. punt. 9. num. 72. una tantum intemperantia malitia in parvulos sit transfusa) & Cornelius in Gen. 3. v. 6. Qui commedit: octo recenset, ex quibus modò investigatur, quis fuerit primus. Existimo, hunc motum probabilius tuisse motum, seu peccatum superbie. ita SS. Patres plurimi, atque etiam S. Thomas 2. 2. q. 163. a. 1. & communis Doctorum. Probatur autem cum S. Thoma, ex illo. Ecclesiastici 10. v. 15. Initium omnis peccati est superbia: quem textum, licet fors possit exponi de peccato Luciferi, tamen Angelicus, & alii etiam exponunt de primo peccato hominis, quod potest dici primum, seu initium peccati humani; nam Apostolus ad Rom. 5. v. 12. ait: Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit: hoc est, peccatum humanum; nam Angelicum prius intravit per Luciferum.

341. Accedit, quod DEUS postea irriserit Adamum, eoquod aliquo modo voluerit esse sicut DEUS, dicens: Genes. 3. v. 22. Ecce Adamus quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum, & malum. Insuper ad hanc superbiam parentes primos incinavit serpens Genes. 3. v. 5. Eritis sicut Dii, scientes bonum, & malum. Accedit, quod appetitus concupisibilis, seu inferior, tunc effet perfectè subditus rationi, nec rebellare poterat, antequam superior DEO rebellasset; unde non per hunc appetitum inferiorem primum peccarunt Adam & Eva. Sed neque etiam primum peccatum potuit esse infidelitas; nam in eo statu justitiae originalis, non cadebat in primos parentes error; quare primum peccatum fuit elatio animi.

At, postquam præcessit motus superbie, successit infidelitas; nam, quod protoparentes fidem perdidérint, constans est sententia SS. Patrum. Quidam tamen afferunt, Evam non putasse, quod DEUS ipsi mentitus fuerit, sed potius, quod ipsa illius verba non rite intellexerit; adeoque eam non credidisse, quod DEUS sibi prohibuerit esum pomi: cui opinioni videtur favere textus hebreus, ex quo loco dictorum ser-